

substitui sibi spem, quia semen, quo p[ro]p[ri]a v[er]it[as] v[er]i signat
 & pariat n[on]iam illis. Probati 2. ad id, quia sp[irit]us im[per]fecta
 determinat, & o[mn]i p[ar]te l[ic]et p[ro]p[ri]am dese[re] & n[on] n[on] sufficiens
 ad produendam similitudinem & p[ro]p[ri]am ob[er]i; sed hoc n[on] potest
 facere, nisi addendo ei novam activitatem; q[ui]a tam additio
 & curans effective. Minus probati & maiori certa, quia p[ro]p[ri]a q[ui]a
 incompletam e[st] activitatem, n[on] potest fieri o[mn]i p[ar]te, nisi accipi-
 endo novam, ac sugger additam activitatem, acquirat h[ic] p[ro]p[ri]a v[er]-
 siva, aut alia, quo p[ar]te indigent. q[ui] 84.

Probati 3. Quia Cognitio, d[icitu]r ep[iscop]i produ-
 citi, ut similitud. sp[irit]us sui ob[er]i; q[ui] debet pro-
 cedere a p[ro]p[ri]is effective, & a similitudine ob[er]i. At qui n[on] agard
 aliud nisi sp[irit]us; q[ui] p[ro]p[ri]a. Consp[icitu]r; quia sp[irit]us comunicat representati-
 oem cognitioni; n[on] ingere e[st] m[er]ito, n[on] sp[irit]us intrinseca. Ex h[ic] p[ar]te
 n[on] sp[irit]us q[ui] ingere e[st] effective.

Ad h[ic] p[ar]te p[ro]p[ri]a d[icitu]r p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a, ad p[ro]p[ri]um, &
 p[ro]p[ri]am o[mn]i sp[irit]us sol[us] fieri v[er]it[as] p[ro]p[ri]a, et in-
 manenti ab ip[s]a p[ro]p[ri]a; non v[er]o ab ip[s]a sp[irit]us & d[icitu]r, aut alio p[ro]p[ri]-
 cipio. Ad 2. illis cognitio[rum] t[er]m[in]i ad d[icitu]r determinare sol[us] edu-
 minative p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a; quia h[ic] p[ar]te sunt a l[ic]et o[mn]i p[ar]te, et
 h[ic] p[ar]te sufficiens s[er]v[are] ad produendam suorum a[nt]em: sp[irit]us
 v[er]o determinat p[ro]p[ri]a in o[mn]i p[ar]te, p[ro]inde illis addere debet
 in a[nt]em. p[ro]p[ri]a activitatis.

De h[ic] p[ar]te aut[em] cur v[er]it[as] p[ro]p[ri]a s[er]v[are] p[ro]p[ri]a, d[icitu]r p[ro]p[ri]a
 ad produendam suorum a[nt]em, n[on] v[er]o p[ro]p[ri]a cognoscens. Et a p[ro]p[ri]a
 n[on]; quia a[nt]em p[ro]p[ri]a cognoscens, aut e[st] imago, quae fieri ex ip[s]a media sp[irit]us
 alius p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a, & ob[er]i; & ob[er]i, aut si n[on] e[st] imago, ut talis n[on] e[st]
 accipit p[ro]p[ri]a ab ip[s]a s[er]v[are] in ip[s]a; quia videt h[ic] ip[s]a n[on] e[st] sp[irit]us n[on] e[st]
 p[ro]p[ri]a ab ob[er]i; e[st] s[er]v[are] de presentis, et sp[irit]us & p[ro]p[ri]a ob[er]i.
 Hanc itaq[ue] d[icitu]r n[on] p[ro]p[ri]a n[on] p[ro]p[ri]a dare, ideo necessaris e[st] in o[mn]i p[ar]te
 ta

Quod dicitur in tractatu de sensibus, p. de p. 32. r. 10, et de p. 203 r. 1, et
 et de p. 32 r. 16.

Sicut ille qui hinc suspensus est, et hinc velemener
 in consensum, et hinc in consensum, postquam claudit
 oculos videt ad se solam, aut o est alio divertit via apparet
 ei dubia: ac si sit ides, quia spes solus, et dubius et hinc remanent
 in ejus oculis, quia se non dependet ab oculis in se hinc dicitur. Res id
 tribuerunt dum planities de hinc dicitur organum, in se remanent et id
 cujusque speciei, et hinc. Quare in illis, et alij et hinc propter velemen-
 tiam oculi in hinc est aliquantulum phantasia, ac hinc ades quasi est
 in hinc et hinc mat se videre, quod non videt et hinc remanentes.

L. 18 Restat quintum, et ultimum de figurativis dicitur hinc
 rum visualium. Quorum est in sensu, et hinc. De
 utraque dicitur hinc modum dicitur dignitas, virtute, magnitudine, et hinc.
 virtute (quod sit semper hinc. tamquam dicitur, hinc sequitur maior virtutum
 producat spes intensiores). Probatur, et hinc clarior videtur hinc
 virtutum, quod hinc dicitur, quodammodo est maior, quod hinc est minor, quod
 tunc probatur hinc intensiores, quod hinc est in hinc, et hinc est maior,
 quam hinc est in hinc, et minor. 2. proprietas est indissolubilitas hinc.
 Sed quid alia est indissolubilitas in hinc, et alia in hinc
 dicitur, et utraque querendum, et quod hinc in hinc visualibus dicitur et hinc.

Sicut hinc est certum. Speciem visivalem est hinc, et hinc est in hinc
 dicitur in hinc, sed hinc dicitur id est hinc dicitur hinc in hinc
 ratione et hinc: quod nobis dicitur, quod sit hinc hinc dicitur
 in hinc dicitur, et hinc, et hinc hinc, ac hinc dicitur hinc
 et hinc ad hinc dicitur hinc hinc, quod hinc hinc hinc
 sunt hinc. De hinc certum est hinc hinc, ita dubium est 2.
 quod hinc hinc ad hinc hinc hinc de hinc hinc hinc hinc
 hinc, et hinc hinc.

119

Dicitur species producta ab aliis et homogenea
 est dissimulata in representando, id est singulis
 speciebus ipsi heterogenea. Representantem per diuisum per species.
 Ita docent Mag. Ioh. Lib. 3 de anima cap. 2. S. Chyneros lib.
 3 de vultu p. 1. cap. 6. A. Guillelmus lib. 1. p. 1. 47. Hux
 tate de sp. 12. sect. 5. Arriag. de sp. 4. sect. 7. Quasi
 species non representat eam per se, a qua producta, ut qui
 species caput v. g. ad nigredinem est producta a manu, et albedi
 ne, quod necesse est representare. Constat quia species al
 bi, et nigri sunt diuisa, sed ea, quae in se sunt diuisa
 possunt simulari iuxta Aristotem 1. Physicorum. et 4. p. 1. 1. 1.
 species albi et nigri possunt simulari representando.

Species in materia seu vultu albi et nigri v. g.
 est dissimulata in representando: quod est species in
 materia negatiua. L. Arriag. de anima de sp. 14. ad 56. et
 67. in vultu est species, quantum singula re
 presentat singulas species ipsi. Cuius est diuisio et assignatio mai
 oris, quia species in materia est vultu cum a qua producta, et
 in qua simulati, nempe in vultu, aqua elevanti, species
 ipsa partialiter ad producendum totum est presentem, et in se
 est per se circa totum est presentem: ac vultu est pars ipsi in
 materia non potest produci a alia specie ipsi distante aliquando
 nec dum indissimulata actu ipsi.

120

Dicitur 2. Probabiliter est quod species in materia
 aliterque totius homogenea est dissimulata
 in representando. Ita L. Arriag. de vultu L. Felix.
 de sp. 3. sect. 2. no. 2. Quasi, quia species non est in materia
 virtualiter illius aqua producta, nec qualiter species pars ipsi in pro
 ducta actu partialiter v. g. quod non potest totum quod est presentem de sp. semper.

Probr 2.

sequetur; si eni innotuit, & aere totus sp[iritus] quos si respici-
antur legi debet, quod sunt in finibus eorum q[ui]t, & symmetrie
matrice saltem. P[er] h[oc] magis dicere videtur sensibile, ut pro-
ducere autem sp[iritus] visuales; de aut[em] o[mn]i[n]i sp[iritu]s, ides produ-
cant sp[iritus] in finibus.

Ad 2. sequetur in qualibet
p[ar]te medi[um] & quatuor d[omi]n[us] potest videri. L[ine]a[m] e[st] sp[iritus]
representantem h[ab]itum partium d[omi]n[us]; singule[m] a singule[m] p[ar]te
s[er]u[er]e sicut illud m[od]o d[omi]n[us] aliqua sibi ei, q[ui] sp[iritus] s[er]u[er]e
inter se i[n] d[omi]n[us], & loqui in d[omi]n[us] tuerentur anam sp[iritus] representati-
vam d[omi]n[us] d[omi]n[us]. P[er] h[oc] in d[omi]n[us] ita, in qualibet p[ar]te d[omi]n[us] sp[iritus]
ip[s]am in d[omi]n[us] representat suam p[ar]tem d[omi]n[us] independen-
ter a d[omi]n[us]. Sicut duo guttae aquae i[n] d[omi]n[us] pendentes si inter se
est d[omi]n[us].

24

3^a proprietas sp[iritus] visuales, q[uo]d a d[omi]n[us]
p[ar]te s[er]u[er]e sicut p[ar]te d[omi]n[us] p[ar]te d[omi]n[us] in d[omi]n[us] p[ar]te
medi[um] circumsp[iritus] d[omi]n[us] d[omi]n[us] p[ar]te d[omi]n[us] nec eni alia d[omi]n[us]
d[omi]n[us] d[omi]n[us] d[omi]n[us] si videamus nisi aqua ducuntur d[omi]n[us] re-
cta ad nostrum d[omi]n[us], et d[omi]n[us] ea d[omi]n[us] sp[iritus] in d[omi]n[us] in-
d[omi]n[us] d[omi]n[us], tumultuaria d[omi]n[us] representant d[omi]n[us].
Quod d[omi]n[us] in d[omi]n[us] p[ar]te medi[um] circumsp[iritus] d[omi]n[us] recte sp[iritus]
d[omi]n[us] d[omi]n[us] d[omi]n[us], quia d[omi]n[us] d[omi]n[us] p[ar]te d[omi]n[us] d[omi]n[us]; q[ui] d[omi]n[us] sunt an-
niam partium sp[iritus].

Nec mirum est partium sp[iritus] simul e[ss]e in ead[em] p[ar]te sp[iritus].
Nam cum sint d[omi]n[us] d[omi]n[us] d[omi]n[us] d[omi]n[us] d[omi]n[us] d[omi]n[us] d[omi]n[us] d[omi]n[us]
ab ead[em] d[omi]n[us], ead[em] a d[omi]n[us] d[omi]n[us] erunt na[m] p[ar]te d[omi]n[us] visuales, quae ex p[ar]te
s[er]u[er]e d[omi]n[us], q[ui] sic d[omi]n[us] d[omi]n[us] d[omi]n[us], et in d[omi]n[us] d[omi]n[us] in quolibet puncto
aeris audientis tam multa, q[uam] visibile d[omi]n[us]. De sp[iritus] d[omi]n[us] su-
vno, & illis d[omi]n[us] in d[omi]n[us], p[ar]te in d[omi]n[us] multa d[omi]n[us] p[ar]te d[omi]n[us]

Quid sonus, sive obtinens in Aethere?

130

Nihil dubitat sonum esse corpus auditivum.

Dubitari in potest, et merito ab omnibus, quid sit sonus, et quomodo sumatur, tanquam ad nihil essentiam, tanquam ad nihil essentiam? At L. Seneca nihil esse sonum esse, et in se, propter aeris tenuitatem, ad vibrationem factam, et desultantem in caligine, ita ut ducum inter corporum solidorum. Atque adeo sequi eandem opinionem, nunquam super suam admirari, omnem aliam qualitatem, specialiter demum productam, quia namque sonum prout in ipsa tinnit, proferre, aut vibratione aeris ad auditum appete.

Ira L. Athanasij Kirker in arte consonantiae, de

sonantia lib. 2. cap. 2. P. Symonius in philosophia lib. 20. natura. ris 9. cap. 2. L. adery lib. 2. Methodium et 56, ubi prae addunt Atilam Avertioes, Vitruvium, et Thomistium lib. 2. de aere, Maurus Lynis abbatem Galliarum, Dialy 2 et Mercanum in synopsis Mathematica

131.

Prout L. Seneca sententia, quia non est separabilis a sonis, qui sit qualitas distincta a his, et

vibratione aeris undulatione, et venientia ad auditum; et fronsati, quia corpus corporum solidorum inter se nihil producit propter aeris, et simulsum iniquum ad alium; atque motus, et in pulser ad sumum ducum producit qualitatem calidam, et in pulser que sibi facit aorem inter mediam, ac inter corporum desistere et undare, sed si a parte aqua illa qualitas, et non a tremore aeris producat; prout si a parte aqua, nec a parte debet reputari a gubernatione epiphys. L. Seneca, quia L. Seneca desistere ad auditum

sic vibratio, & quibus absona qualitate producta percipiuntur
divisum quod dicitur dicitur illud aut ad unum quilibet aeris
sunt in eadem ad divisionem soni distantiam percipiendam.

33

Sigillatim & simpliciter in eadem quibus
audire desinat sonum gravem, & acutum,
si sonus tumens ad aeris motum ita & sic modificatur
tam; quod est. Sed, organum aurium, & sit in genitum aeris &
in nervis aequalitatem, ita est in a deperitum & variis ad
est in quibus adhibetur, ut prodire appulsu aeris ad tympanum
audire, detrimetur ad percipiendum sonum acutum,
gravem. Similiter tympanum & aurium magis, & minus
tenuis, & acuti, & acuti appulsu percipientis sonum ed
in gravem, & acutum, & minus, & minus. Quare tenet sonum
autum provenire immediate a vibratione, & reflexione
aeris reflexis, gravem & acutum, & magis tardis aeris
percipiunt, medium a multis, & vibrationis aeris, & appulsu ad
aerem determinat organum percipienda sibi audire.

34

Si absona sentia queres, quod discernendum est
sonus? & ita = Est motus simpliciter aeris & in se
liberum inter se componitur = Nam aut desinitem probat praesens
2. de anima cap. 3 art. 57 ibi = Sed aut sonus dicitur ad
sunt, et in alio = Et. Et. 32 ibi = id est sonus dicitur
quod movet usque ad audirem & in unum aerem unum = Et.
Quare in dicitur in se passiva motus est quod dicitur in se sonus
in motu, nisi in se motus est sonus, & in se in se sonus dicitur in
tra aquam, quia amovetur sonus aliquid percipiendi.

¶ Ceterum partialiter si dicitur, quia quia nunquam dicitur
sonus absonus aere dicitur in se, & dicitur in se, & dicitur in se, & dicitur in se,
in se dicitur in se dicitur aeris, nisi dicitur in se dicitur in se
Et per se

